

1.1 Transportudviklingen og benzinforbruget i Danmark.

I løbet af de sidste 25 år er en stadig større del af persontransporten blevet overtaget af privatbiler; bl. a. er bilparken blevet mere end fordoblet.

Samtidig er der sket en spredning af bosætningen, byarealet er således vokset i takt

med biltallet. Den spredte bosætning betyder, at rejserne bliver længere og transportarbejdet større. Dermed øges også energiforbruget til transport.

Den traditionelle benzinmotor har vundet størst udbredelse til de mindre biler. Privatbilerne tegner sig for langt den største del af benzinforbruget.

	1950	1955	1960	1965	1970	1975
biltal (1.000 pers. vogne)	100	200	408	744	1077	1277
byareal (km ²)	650	700	750	900	1050	1250
motorbenzinforbrug (1.000 m ³)	300	600	1000	1600	2000	2156

Tabel 1. Anslåede tal for bilparken, byarealet og motorbenzinforbruget.

Af tabel 1 fremgår, at der er sket en kraftig vækst i benzinforbruget indtil udgangen af 60'erne. Den forureningsmæssige belastning fra biler må tilsvarende antages at være vokset væsentligt i den forløbne periode. Denne tendens kan dog modvirkes af, at motorkonstruktionerne forbedres, og at der stilles krav over for køretøjernes emission.

1.2 Blyforbruget i motorbenzinen.

Blytilsætningen til motorbenzin vandt udbredelse her i landet efter sidste verdenskrig. En mere vidtgående anvendelse af blytilsætning blev indledt i Europa i perioden 1958-68, idet man for at øge oktantallet (et udtryk for benzinenes modstandsevne over for motorbankning) tilsatte stadig større mængder bly til benzinen. Fra en beskeden anvendelse af blytilsætning i 50'erne har denne tilsætning nået et konstant niveau i begyndelsen af 70'erne. Sammenholdes dette med den skete vækst i benzinforbruget, må blyforbruget til motorbenzin have gennemløbet en kraftig udvikling indtil i dag.

I den vestlige, industrialiserede verden anvendtes i alt ca. 375.000 tons bly til

motorbenzin i 1973. Siden har dette forbrug været faldende, idet USA i stigende grad har omstillet bilproduktionen til blyfri benzin. I 1975 skønnes forbruget således at være omkring 300.000 tons.

I Danmark kan forbruget af bly til motorbenzin i de sidste år skønnes at have andraget 1.200-1.300 tons bly pr. år. I 1975 var forbruget således omkring 1.200 tons bly.

1.3 Verdens blyreserver.

Verdens kendte blyreserver var i 1952 ca. 47 mill. tons, og i 1969 ca. 100 mill. tons. Det er beregnet, at ved et fortsat forbrug af denne størrelsesorden vil disse reserver være udtømte omkring århundredeskiftet, selv om det må forventes, at der gøres yderligere fund, som kan blive rentable at udnytte.

Verdensproduktionen af bly var i 1972 3,5 mill. tons. Det skønnes, at 35-40 pct. af dette bly genanvendes. I Danmark er genanvendelsen dog noget større. Samme år udgjorde benzinblyet ca. 10 pct. af verdensproduktionen. Mulighed for genanvendelse af benzinblyet er ringe.

Bly anvendes i industrien til en række formål (kabler, akkumulatorer m. v.) hvor det vanskeligt lader sig erstatte, og hvor der